

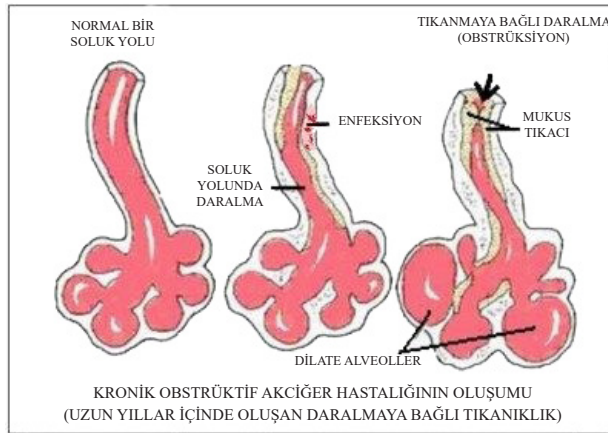
BÖLÜM 3

Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH) Atak Tanı ve Tedavisi

Muhammed Semih GEDİK¹
Arif AKSU²

Tanım ve Klinik Bulgular

KOAH havayolu kısıtlılığı ile karakterize geri dönüşümü olmayan kronik bir hastalıktır. Havayolu obstrüksiyonu genellikle ilerleyicidir ve akciğerlerin zararlı partiküllere veya gazlara anormal inflamatuvar cevabı ile ilişkilidir ⁽¹⁾. Şekil 1’de KOAH oluşum mekanizması gösterilmiştir. KOAH hastalarının yaklaşık %85’inde kronik bronşit ve %15’inde amfizem vardır. KOAH risk faktörleri incelendiğinde en sık sigara kullanımı olduğu görülüyor. Diğer etkenler mesleki maruziyetler, alfa-1 antitripsin eksikliği, hava kirliliği, adenovirüs enfeksiyonları, çocukluk çağı enfeksiyonlarıdır^(2, 3).

Şekil 1. KOAH oluşum mekanizması

¹ Dr. Öğr. Üyesi, KSÜ Tıp Fakültesi Acil Tıp AD, semihgedik86@hotmail.com

² Uzm. Dr., Adana Şehir Hastanesi Acil Servis, arifaksu68@gmail.com

Sonuç

KOAH'ta akut atak; daha önceki stabil durumda bozulma, balgam miktarında artış, vücut ısısında artış (ateş), wheezing, akciğer ödemi bulguları ve enfeksiyon belirtilerinden herhangi birileri ile karakterize gelişen akut dispne olarak tanımlanır. Ataklardan en sık sorumlu olan enfeksiyöz patojenlerdir; en sık sebep ise bakterilerdir (*haemophilus influenzae*, *streptococcus pneumoniae*); ikinci sırada ise virüsler yer alır (rhinovirüs) ⁽³⁾.

KOAH alevlenmesi acil olarak tedavi edilmesi gereken bir durumdur. Tedavi hastane öncesi dönemde başlar. Hastaların A (hava yolu açıklığı), B (solunum) ve C (dolaşım) değerlendirmesi yapılır. Hasta monitorize edilir. Hastanın vital bulgularına bakılır: Nabız, tansiyon, oksijen saturasyonu, solunum sayısı, ateş, EKG bakılır, damar yolu açılır.

Hastanın kliniğini, genel durumunu, semptomlarının şiddetini ve vitallerini değerlendir. Hastanın kan gazını hızlıca değerlendir. Akciğer grafisini değerlendir.

1. Oksijen destek tedavisi
2. Beta agonist (Salbutamol): sürekli uygulanır.
3. Antikolinerjik ajan (Ipratropium bromid): nebulizatör ile 1-2 doz uygulanır.
4. Kortikosteroid: prednol 60 mg IV-Oral uygulanır.
5. Antibiyotik
6. Lüzum halinde Non İnvaziv Mekanik Ventilasyon (NİMV) düşünülür.
7. Lüzum halinde İnvaziv Mekanik Ventilasyon düşünülür.
8. Ayırıcı tanıda pulmoner emboli, astım atak, pnömotoraks, kardiyak aritmi, kalp yetmezliği ve akut koroner sendrom da düşünülür.

KAYNAKLAR

1. Kocabaş A, Umut S, Erdiç E. (2000). Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı. Turgut yayıncılık
2. Umut S. (2008). Toplumdan Edinilmiş Enfeksiyonlara Pratik Yaklaşımlar Sempozyum Dizisi No:61; 117-128. İstanbul Üniv. Cerrahpaşa Tıp Fak.
3. Umut S, Yıldırım N. (2005). Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı, İstanbul. Turgut Yayıncılık.
4. Münevver E. İnci G. (2011). KOAH ile Yaşam. Ankara: Sağlık Bakanlığı. Yayın No: 866.
5. Global Initiative For Chronic Obstructive Lung Disease. Global Strategy For The Diagnosis, Management, And Prevention Of Chronic Obstructive Pulmonary Disease NHLBI/WHO Workshop Report. U.S. Department of Health and Human Services. Public Health service. National Institutes of Health. National Heart, Lung, and Blood Institute. Updated: 2006.

6. O'Byrne PM, Postma DS. The Many Faces of Airway Inflammation. *Asthma and Chronic Obstructive Pulmonary Disease*. Am J Respir Crit Care Med 1999; 159: 41–66.
7. Nur hayat Y. (2013) Klinik Gelişim: Birinci Basamakta Göğüs Hastalıkları: KOAH. Cilt:26, Sayı:1;45-54. İstanbul: İstanbul Tabip Odası Yayınları
8. Said S E, Fikret K, Ali Ü. Akut Atak, Stabil KOAH ve Kor Pulmonale Hastalarında ADMA, Arjinin ve NO Düzeylerinin Belirlenmesi. *Selçuk Tıp Derg* 2010; 26(1):9-13
9. Rodriguez-Roisin R. Global strategy for the diagnosis, management, and prevention of Chronic Obstructive Lung Disease (GOLD) Workshop summary. *Am J Respir Crit Care Med* 2013; 187:347-365.
10. Aaron SD, Valdemheem KL, Fergusson D, et al. Tiotropium in combination with placebo, salmeterol, or fluticasone, salmeterol for treatment of COPD: a randomized trial. *Ann Intern Med* 2007; 146:545-555.
11. Wedzicha JA, Calverley PM, Seemungal TA, et al. The prevention of chronic obstructive pulmonary disease exacerbations by salmeterol, fluticasone propionate or tiotropium bromide. *Am J Respir Crit Care Med* 2008; 177:19-26.
12. Çiledağ A, Kaya A. (2009). KOAH Alevlenmesi:30-34. Ankara: Solunum Dergisi.